

Isten talán megbocsát, de én nem!

Mire vágnak ma a világon? Békére! A békéhez viszont először is megbékélésre és megbocsátásra van szükség.

☞ 4. oldal

Szánjátok oda magatokat Istennek

Bibliai útmutató konfirmációi kézrátételre vagy személyes hitvallást követő keresztségre jelentkezők számára.

☞ 7. oldal

Örökség, szolgálat, misszió

Generációk óta a gyógyítás, nevelés és igehirdetés szolgálata határozza meg családját. Kovács Józseffel beszélgettünk.

☞ 10. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2025. OKTÓBER • 36. évf. 19-20. szám • Ára 5 lej

Megalakulásának 300. évfordulóját ünnepelte a csokalyi református gyülekezet

Jubileumi hálaadó istentiszteletet tartottak szeptember 7-én, vasárnap a csokalyi református templomban. Az igehirdetés szolgálatát Ft. Bogdán Szabolcs János püspök látta el. Bemutatták Bartha Kálmán A szél szembe fúj című kötetét.

Ft. Bogdán Szabolcs János püspök prédikációjában kifejtette: egy gyülekezet vagy egy falu életében minden percnak, napnak, esztendőnek és évszázadnak megvan a súlya, a jelentősége. Mégis csak úgy átrohanunk az életen, elfelejtünk lassítani, legfeljebb néha megállapítjuk, hogy milyen gyorsan elrepült az idő. Ugyanígy elsuhanunk települések mellett, melyeknek megvan a saját történetük, értékük, de fel sem figyelünk rájuk. Pedig néha meg kell állnunk, hogy fejet hajtunk az Úr előtt, s visszatekintsünk a múltba, levonva a tanulságokat – és ez egy ilyen

alkalom. Megcsodáljuk a szép templomot, de csupán ennyi nem elég: elismeréssel kell tekintenünk azokra is, akik megtöltik élettel, „az élő kövekre”, akik kapcsolódási pontokat jelentenek a nemzedékek közt, összekötik a múltat a jövővel – nyomatékosította a Királyhágómelléki Református Egyházkerület elöljárója.

Fazakas Ildikó helyi lelkésznőtől megtudtuk: 1338-ban említik először az oklevelek Csokalyt, Csohkol formában. Sajnálatos módon azonban ezt a települést sem kímélték a történelem viharai, és 1692-re teljesen lakatlanná vált a tatár-török pusztítások nyomán. 1724–25-re népesedett be ismét, amikor az elmenekült lakosság visszatért. Ekkortól, vagyis 1725-től létezik tehát a Csokalyi Református Egyházközség.

(Folytatás a 13. oldalon)

Reformátusnak lenni

„Református magyar vagyok, amíg élek, az maradok” – sokszor hallottam már a büszke bizonyágtételt. De valóban tudjuk, mit jelent reformátusnak lenni?

A reformátorok nem új vallást akartak létrehozni, hanem az ige szerinti élethez kívántak visszatérni. A világi szervezethez azért van szükség, mert közösséget alkotni csak így tudunk. Ez sohasem lesz tökéletes, de mindig hű képet fest rólunk.

A reformátorok a vallásos hagyományok helyett Isten jelenlétének megtapasztalására vágytak. Márpedig aki egyszer Istennel találkozott, az többé nem lesz ugyanaz az ember. Jákob megsántult és új identitást kapott, Mózes pásztorból vezér lett, Pál apostol a keresztyének üldözőjeként megvakult, s miután visszanyerte látását, az evangélium elkötelezett hírnökévé vált. Az Úrral való találkozás senkit sem hagy közömbösen. A félelem helyét átveszi a bizalom, az önzés helyét a szolgálat, a céltalanság helyét az isteni küldetés. Isten jelenlétének megtapasztalása nemcsak lenyűgöz, de össze is töri az addigi ábrándvilágunkat, miközben teljességgel átértékelődik az életünk.

Amikor Istennel találkozunk, gyökerelesen megváltozik az életünk és kezdünk másként viszonyulni a világhoz. Megtanulunk ölelni ott, ahol ölnek, megbocsátani ott, ahol bántanak, szeretni ott, ahol gyűlölnék. Ez nem továbbfejlődés, hanem újjászületés. Ha él bennünk a Krisztus, akkor annak látszania is kell. Ámen!

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

www.facebook.com/harangszo

Nyitott ablakok

„Amikor Dániel megtudta, hogy alá van írva ez az irat, hazament. Emeleti szobájának ablakai nyitva voltak Jeruzsálem felé.” (Dán 6,11)

Dániel minden tiltás ellenére imádkozott. Bár Dárius király országának három leghatalmasabb embere közé tartozott, és hűséges hivatalviselőként élt, irigyei koholt vádakkal bevádolták a királynál. Dániel mégis ragaszkodott Isten törvényéhez, és életét hozzá igazította. Amiképpen Dávid a 27. zsoltárban, ő is az Úrhoz fohászkodott, egyedül benne bízva. Pedig a törvény kimondta: aki Dáriuson kívül harminc napon belül bármiért könyörög, akár istenhez, akár emberhez, azt az oroszlánok vermébe kell vetni.

ISTENNEL KÖZÖSSÉGBEN LENNI

Mit tett Dániel? Nem engedelmeskedett ennek a törvénynek. Nem Dárius, hanem Isten előtt hajolt meg. Felment emeleti szobájába, és a Jeruzsálem felé nyitott ablakban Istenhez imádkozott. Tudta, hogy az imádságnak ereje van. Aki Istenhez imádkozik, az vele kerül közösségbe.

Ebben a fejezetben ötször is olvashatunk Isten szabadításáról. Ezt a szabadítást semmilyen hatalom vagy felsőbbtség nem akadályozhatja meg. Miért a nyitott ablaknál imádkozott? Mert tudta: a fogság Isten ítélete a nép felett. Aki azonban a fogságban Jeruzsálem felé fordulva imádkozott, megtapasztalhatta Isten szabadítását. Valójában nem a földi, hanem a mennyei Jeruzsálem felé fordult az imádkozó.

A JÖVŐ

Ma is az elvilágiasodottság fogságában él az emberiség. Sokan nem tartják fontosnak az imádságot, pedig annak nagy ereje van. Az imádkozó ember a mindenható Istennel kerül kapcsolatba, és átéli az ige valóságát. Naponta imádkozva, Isten parancsolataira figyelve, azok szerint élve a mennyei élet felé haladunk.

Amikor Isten a keresztségben megérezte velünk Krisztus üdvözítő hatalmát, jövendőnként áldott irányba fordítja. Az imádság a mennyei jövendőre mutat. Bízunk Isten ígéreteiben, és ne engedjük, hogy a Sátán meggátolja az imádkozást! Imádkozzunk mindnyájan, fiatalok és idősek egyaránt, úgy, ahogy a mi Urunk Jézus Krisztus is tette!

CSOMAY ÁRPÁD

Ne félj, csak higgy!

„Ekkor történt, hogy odament hozzá egy zsinagógai előjáró, név szerint Jairus, és amint meglátta őt, lábához borult, és így esedezett: Az én leánykám halálán van, jöjj, tedd rá a kezedet, hogy meggyógyuljon és éljen!” (Mk 5,22–23)

Képzeld el a jelenetet! Jairus a sokaság előtt Jézushoz megy, leborul elé, és bizalommal vallja meg: ha Jézus vele megy, lánya élni fog. Ez a három mozzanat mutatja, hogy van remény! Jairus kérésében ott rejlik a hit, hogy Jézus érintése gyógyít és életet ad. A kézzel érintés erejére gondolva elhisszük-e, hogy ma is gyógyító és megtartó ereje van az igehirdetés után elmondott vagy fogadott áldásnak? Nem dísz, nem szokás, hanem Isten erejének jele.

Jézus Jairussal elindul, ahogyan velünk is úton van. Gondoljunk a Lábnyomok című

versre: amikor a legnagyobb szükségünk van rá, akkor hordoz a karjában. Mégis egy rossz hír szíven üthet. Jairus is kétségbeesett, amikor azt hallotta, hogy lánya meghalt. Hányszor érezzük mi is: a hullámok összecsapnak fölöttünk, a reménység eltűnik, minden sötétségbe borul. De pontosan ekkor hangzik el Jézus ígérete: „Ne félj, csak higgy!” Ebben nemcsak felszólítás, hanem ígéret is rejlik. A Szentírás sokszor erősít ezzel: „Ne félj, mert én veled vagyok.” (Ézs 41,10) „Ne félj, és ne rettegj, mert veled lesz az Úr, a te Istened.” (Józs 1,9) „Ne félj, mostantól embereket fogsz.” (Lk 5,10)

Milyen jó, hogy ezzel az ígérettel indulhatunk nap mint nap! Legyenek mindenkor reményteli és örömteli napjaink, ebben segítsen bennünket a mi kegyelmes Urunk! Ámen.

KASZANICZKI CSONGOR

Új szív, új kezdet

„Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek. Elveszem testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek.” (Ez 36,26)

Ami elromlik, azt megjavítjuk. De egy idő után eljutunk arra a pontra, amikor a régit már nem érdemes javítani, mert úgysem lesz tökéletes. Amikor Isten kézbe veszi a mi elgyötört, elhasználódott szívünket, akkor nem kezdi el javítgatni. Nem foltozza, nem ragasztja, nem csavarozza. Elveszi a régit, és újat ad helyébe.

A kőszívet mi készítjük magunknak azáltal, hogy nem engedjük el a sérelmeinket. Minden bántás után egy újabb védőburkot húzunk a szívünk köré, és keserűen állapítjuk meg: rosszak az emberek. Ebből aztán újabb hamis életbölcseket gyártunk magunknak: nem érdemes megbízni senkiben; mindenki csak a saját hasznát keresi; senki sem segít önzetlenül stb. Közben a szívünk

köré húzott burkok egymásra épülnek és kőkeménnyé válnak. Csakhogy így a szeretetnek, a könyörületességnek, a gyengéd érzelmeknek is elzárjuk az útját. Megpróbálhatunk megszabadulni a szívünk megkövesedett részeitől, de a sebek ott maradnak, és állandóan emlékeztetnek. Az a legjobb, ha átadjuk az Úrnak, ő pedig új szívet ad nekünk, és új lelket ad belénk.

Isten az új lelket belénk adja, ezzel pedig meghatározza a vele való élő kapcsolat helyét. Nem elég tudni az Úrról, vagy ismerni kívülről az ígét, a vele való kapcsolatot belül, lélekben kell megélni. A legszebb az egészben, hogy a nép nem érdemelte meg ezt a kegyelmet, mégis megkapta. Ugyanez érvényes ránk is. Engedjük, hogy a mi szerető Atyánk elvegye megromlott szívünket és megújítson Szentlelkével! Ámen!

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

Holnapra néző készenlét

„Arra törekedjünk tehát, ami A békességet és az épülést szolgálja.” (Róm 14,19)

Az egyháznak van prófétai szolgálata, éppen legfőbb prófétánk, azaz Krisztus Jézus követése nyomán. Szemérmesen nem írunk, nem beszélünk (vagy nagyon keveset) erről a fölöttébb lényeges kérdésről. Mi több, olykor a prófétai hang elcsendesítésének vagyunk a tanúi. Isten igéjének hirdetése, ha nem hordoz prófétai üzenetet, sem a jövőendő kérdéseire nem tud válaszolni, sem a mindenkori ember ügyeire nem tud feleletet adni. Az egyház prófétai szolgálatának mellőzése vonja maga után a világ kritikáját, a hívek elbizonytalanodását, valamint a küldetésstudat elszürkülését.

A békességszerzés ügye napjaink égető gondja, ugyanakkor azt a lehetőséget is hordozza, hogy a prófétai szolgálatban felfedezzük az egyház szerepét a felismeréstől a megoldásig. Komoly felelősség hárul a kortárs igehirdetőkre, igehallgatókra. Lehet, sőt kell beszélni a jó és rossz felismeréséről, azonban sokkal többet kell tenni a jó győzelméért. A jó fogalma alá soroljuk mindazt, ami Istenhez emel, ami az embertárhoz visz, ami a köz boldogulását jelenti, avagy személyes örömök forrása.

TÖREKEDJÜNK!

Pál ilyen értelemben figyelmeztette Rómát, hogy most az egész világ fülébe csengjen az a felhívás, amely ebben a magvas szóban áll előttünk: törekedjünk! Nem vonja ki magát a szolgálat alól; nem rejti véka alá, hogy hiányosság bőven akad; nem titkolja el, hogy lát megoldást és ismeri a módszert az elkövetkezendőkre. Kemény felszólítás ez, ugyanis a törekvés egyáltalán nem esetleges próbálkozás, ismételhető kísérletezés, hanem menekí-

tés a rossz vonzásterületéről. Törekedni úgy lehet és szabad, amint a szó jelentései jelzik is: hajszolva, rohanva, menekítve és üldözve... mindig Isten akarata szerint a legjobbak felé.

Törekedni kötelező a hazugsággal szemben az igazságra (Róm 9,30); a közömbösséggel szemben a nemes harcra (1Tim 6,12); a gyűlölettel szemben Istentől nyert szeretetre (1Kor 14,1); az egoizmussal szemben a jóra törekvők társaságába (1Thessz 5,15); a békétlenség és pogány viselkedés átkával szemben szent életre (Zsid 12,14). Ezzel szemben a szelíd és mindeneket megértő egyháztagok (önmagamat is beleértve) megbújunk a tolerancia rongyos köpönyegébe, az empátia mindent megértő buta mosolyú közönyébe, a megbocsátás mindenkinek osztogatható felelőtlen jótékonyágába. Pedig: nem lenne szabad elnézni a saját magam igazságtalanságait, sem másokét; nem lenne szabad a békétlenkedőket megtérni már az első provokáció után sem. Nem, sohasem lenne szabad az Isten teremtsrendjét feldúlókat szabadon hagyni.

A BÉKESSÉGSZERZÉS ÚTJA

Van miben törekedni a békességszerzés területén is. Nem tűzszünetekre van szükség, hanem fegyverek nélküli világra. Mielőtt magunk felelősségének súlytalanságát magyaráznánk, mert ugye mi kicsik vagyunk ebben, hadd fedezzük fel, hogy ez az igei figyelmeztetés rólunk szól. Nekünk kell törekednünk a jelentéktelennek minősített életünkben a saját rossz vállalkozásaink megszüntetésére. Nem mutogathatunk senkire és semmire, mint megátalkodott gonoszokra, ameddig éktelenkednek önrészünk jelei a rosszban, ameddig nem üldözzük a bűnt, nem hajszoljuk a szépséget, nem rohanunk a gyülekezet közösségébe, hogy együtt tudjunk egyre szebben, egyre jobbak lenni.

Pál apostol tisztaban van azzal, hogy ott és akkor, de most és itt is, minden embert fel kell világosítani. Nem elég az óhaj, a sóhaj. Nem elég igényekről beszélni és karjainkat büszkén mellünkre kulcsolni. Jó cselekedetre elhanyagolhatatlanul és elodázhatatlanul készen kell lennünk építő szándékkal és részt vállaló szolgálattal. Törekvésünket követően építő tettek fognak nyugalmat hozni, ami tőlünk és velünk kezdődik, amit Isten áldása szentel meg.

Az egyháznak óriási a felelőssége, prófétai figyelemmel látnia kell minden keletkező bajnak első jelét, prófétai szigorral hirdetni kell tiltakozását a sátáni erőlködéssel szemben, prófétai lelkiülettel a földi építkezés munkálatainak élén kell lennie. Az egyház tagjai pedig mi vagyunk.

Szüntelenül magadhoz hívsz

Mindenható Isten, egyszer már gyermekeiddé fogadtál bennünket, és ezt a kegyelmedet folytonosan megerősítet azzal, hogy szüntelenül magadhoz hívsz, és nemcsak szigorúan fenýítesz, hanem szelíden, atyai módon is magadhoz vonzol, és bűnbánatra intesz bennünket.

Add, hogy ne legyünk annyira megkeményedve, hogy ellenálljunk jószágodnak, se ne éljünk vissza e felfoghatatlan türelmeddel, hanem vessük alá magunkat engedelmességgel Neked. Hogy valahányszor szigorúan megfenýítesz, igazi hittel való alázatban viseljük a Te feddéseidet, és ne maradjunk megzabolázhatatlanok és makacsok, hanem térjünk vissza Hozzád, az élet és üdvösség forrásához. És amint elkezdted bennünk a jó munkát, úgy tökéletesítsd azt a mi Urunk napjáig.

Úgy tetszett Neked, hogy kinyújtst felénk kezedet, és Fiaid érdeméért visszaállíts bennünket az üdvösségre, noha mindmáig napról napra saját vesztünkbe rohanunk.

Add, hogy gyakori bűneinkkel ne ingereljük olyannyira haragodat, hogy megvond tőlünk azt az irgalmat, melyet eddig gyakoroltál velünk, és amely által gyermekeiddé fogadtál bennünket; hanem a Te Lelked által pusztítsd el szívünk gonoszságát, és állítsd helyre elménk józanságát, hogy mindenkor igaz és tiszta szívvel ragaszkodjunk Hozzád. S hogy védelmeddel megerősítve minden veszély közepette biztonságban maradjunk, míg végül be nem gyűjtesz minket abba a boldog nyugalomba, melyet a mennyben készítettél számunkra a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Ámen.

KÁLVIN JÁNOS

Isten talán megbocsát, de én nem!

Mire vágnak ma a világon? Békére! A békéhez viszont először is megbékélésre van szükség. A megbékéléshez pedig a bocsánatkérésen és a megbocsátáson keresztül vezet az út. Ez így van a nagyvilág dolgaiban, és a mi kis világunkban is.

Mikor ezt a szót hallom, hogy megbocsátás, akkor mindig beugrik egy történet, amit már régen hallottam. Egy apáról és fiáról szól. A fiú nagyon rosszul viselkedett, sok mindenkinek bosszúságot, bajt okozott. Egyszer az apa levitte a kert végén lévő deszkakerítéshez és így szólt hozzá: Amikor megbántasz valakit, vagy bajt okozol a másinak, gyere le ide és verj egy szöveget a kerítésbe. A fiú így is tett, egypár év után sűrűn sorakoztak a bevert szögek a kerítésben. Egyszer csak a fiú megkérdezte az apját: Nagyon sok szög van már a kerítésbe ütve, hogy lehetne belőle kevesebb? Az apja azt mondta, hogy ha bocsánatot kér attól, akit megbántott korábban, vagy jót tesz azzal, akinek bajt okozott, akkor menjen és húzzon ki egy szöveget a kerítésből. Így is tett, s jó hosszú idő után büszkén hívta le az apját, hogy megmutassa, már egy szög sincs a kerítésben. Mire az apa így szólt: Nagyon szép, nagy munkát végeztél, ami dicséretes, de látod, a szögek helye ott maradt.

Könnyebb a szeget beverni, mint a nyomát eltüntetni. Ezért is olyan nehéz dolog a megbocsátás. Egyszer azt mondta nekem valaki: Tiszteletes úr, a megbocsátás az nehéz dolog, lehetetlen, ne is prédikáljon róla! Valóban az, nehéz dolog, s magunkra nézve csak azt tudjuk mondani: lehetetlen. Hányszor hallottam már, hogy: jó, jó, megbocsátok, de nem felejték!

ISTEN MEGBOCSÁT

Éppen ezért olyan csodálatos a mi Istenünk! Miért? Először is, mert azt mondja: „Megtisztítom őket minden bűnűktől, amelyeket elkövettek ellenem; megbocsátom minden bűnüket, amelyeket elkövettek ellenem, amikor elpártoltak tőlem.” (Jer 33,8) Megbocsátja minden bűnünket, pedig Ő igazán mondhatná, hogy ezt azért már nem bocsátom meg, erről még nem feledkezem meg. De Ő nem így tesz: minden bűnünket megbocsátja, sőt! Mit tesz bűneinkkel? „Nem vétkeink szerint bánik velünk, nem bűneink szerint fizet nekünk. Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt. Amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket.” (Zsolt 103,10–12) Milyen jó, hogy nem ember az Isten! Mert mi azt mond-

juk, hogy megbocsátok, de nem felejték. Isten pedig azt mondja: megbocsátom minden bűnödöt és nem emlékezem meg többé róla.

Ha van megbocsátás, akkor jön a megbékélés. Erről is ír a Szentírás: „Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgy-hogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és ránk bízta a békéltetés ígét.” (2Kor 5,18–19)

ÉN MEGBOCSÁTOK?

Ezt az utat járta be Isten értünk! A kérdés most már az, hogy én járhatom-e azt az utat, amit a címben olvastunk. Azaz keresztyén emberként szólhatok-e így: én pedig meg nem bocsátok neked? Nos, hogy a megbocsátás nehéz kérdés, az is mutatja, hogy még a tanítványok is rákérdeznek Jézusnál: „Ak-kor Péter odament hozzá, és ezt kérdezte tőle: Uram, hány-szor kell megbocsátanom az ellenem vétkező testvéremnek? Még hétszer is? Jézus így válaszolt: Mondom neked, nem-hogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is.” (Mt 18,21–22) Jézus a megbocsátásról tanít, s Péter, mint a kis kotnyeles tanítvány, jelentkezik: hány-szor kell megbocsátani? A zsidó hagyomány szerint háromszor, ha jóvátétel történik. Péter már túl is licitálja: jóvátételt sem említ, és már a hetes számot emlegeti. S jön a hideg zuhany Jézus válaszában: hetvenszer hétszer, azaz megbocsátás korlátok nélkül.

S hogy a megbocsátás nem valami választható jó cselekedet, nem lehetőség, amivel élek, ha akarok, s nem, ha nincs kedvem, hanem keresztyéni feladatom, mondhatni, kötelességem, nos, arról Jézus szavai egyértelműen meggyőznek: „Mert ha az embereknek megbocsátjátok vétkeiket, nektek is megbocsát mennyei Atyátok. Ha pedig nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem

bocsátja meg a ti vétkeiteket.” (Mt 6,14–15) Elgondolkodtató, hogy a Miatyánk egyetlen kéréséhez fűz Jézus magyarázatot: „és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek”. (Mt 6,12) Persze lehet azt is, mint amit teológus koromban tapasztaltam a nyári miszsió során a Mezőségen, hogy a Miatyánk imádkozásakor ezt a mondatot kihagyta az atyafi, s mikor megkérdeztem, miért nem imádkozta, az volt a válasz, hogy ő nem tud megbocsátani ennek és ennek, s átkot nem akar magára imádkozni. Szerinted, testvérem, ez a megoldás jó? Az ember persze mindig a könnyebb utat keresi, de Jézus szépen bezárja a kiskaput: „Ha pedig nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.” Ha imádkozod, ha nem, ha kéred a Miatyánkban, ha nem, szent kötelességed, mint keresztyén embernek, a megbocsátás.

HADD VIGYE A SZÉL

Mert Krisztusban Isten nekünk adta a békéltetés szolgálatát és ránk bízta a békéltetés ígét. Szólhat-e a keresztyén így: Isten talán megbocsát, de én nem? Szólhat, csak akkor már nem keresztyén, nem krisztusi. Mert Isten nem talán, hanem biztosan megbocsát a Hozzá megtérőnek, és ha én nem bocsátok meg, nekem sem bocsát meg menygyei Atyám! Kivel tolok ki? Saját magammal és nem a másikkal. S van még egy nagyon fontos érv, hogy miért bocsássak meg. Jézus ezt az adós szolga példázatában mondja el világosan nekünk: „Gonosz szolga, elengedtem minden tartozásodat, mivel könyörögtél nekem. Nem kellett volna neked is megkönyörölnöd szolgatársadon, amint én is megkönyörültem rajtad?” (Mt 18,32–33) Az Úr nekünk sokat engedett el, tízezer talentumot, megfizethetetlen összeget, nekünk csak száz dénárt kell elengednünk a másiknak. Ha Ő azt elengedte, nekem is engednem kell, hadd vigye a szél.

Mint keresztyén ember megbocsássak-e? Igen, és erre három okom van: mert Jézus parancsolta, mert nekem sokkal többet engedett el az Atya, mert csak akkor bocsátják meg vétkeimet, ha én is megbocsátok. Azaz ki mit vet, azt aratja. Természetesen nem könnyű, mert természetem szerint ütném, vágnám, megbosszulnám. Ezért kell imádkozni, kérni a Szentlélek erejét, hogy tudjunk megbocsátani. S ez minél többször megtörténik, annál nagyobb lesz a békesség a világban, a közösségben, a gyülekezetben, a családban és a lélekben.

Családi szeretetközösség

Siker, eredmény, győzelem, dicsőség, elismerés – milyen bántóan e világivá váltak ezek a kifejezések! Mintha csak egy Netflix-sorozat promóját olvasná az ember, hisz ma épp erre vágyunk. Szemérmesen titkolózva vagy nyíltan felvállalva. És miközben elfecsértük ezeket a kifejezéseket, elfelejtettük, hogy a mindennapi kapcsolatainkban létfontosságúak. És nemcsak ezeknek az átélése, de a másik segítése, támogatása is a cél felé. A siker, az eredmény, győzelem, dicsőség és elismerés irányába. A gyermekünk támogatása egyértelmű. De ugyanilyen egyértelmű ez más családi kapcsolataink esetében is?

Ma egy olyan családi kapcsolódásra figyelünk, amire amúgy nem szoktunk. Nem szólnak róla viccek, nincs túlgondolva, csak úgy létezik a többi mellett. Ez az após-vő kapcsolat. Ennek a cikknek a munkacíme: a szeretetközösségben élők inspirálják egymást és másokat is. Szeretném, ha szóról szóra haladnánk, és úgy vizsgálnánk meg egy bibliai após-vő kapcsolat mellett a saját kapcsolatainkat.

SZERETETKÖZÖSSÉG

És hogy ki is ez az após-vő páros? Nem Lábán és Jákob, az ő kapcsolatuk elég sok kívánnivalót hagy maga után. Nehezen lehetne szeretetközösségnek nevezni. Még csak érték- vagy vagyontársaság sem volt, hisz meglopták egymást.

Később viszont találkozunk egy epizód erejéig egy igazi szeretetközösséggel, ahol mindenki a helyén van. Kicsit fordítottja ez az előbb említett, nehézkes és terhelt kapcsolatnak. Mózesre és Jetróra gondolok. Jetró, Midján papja és Mózes, a szökött egyiptomi herceg kapcsolata azzal kezdődik, hogy előbbi befogadja az utóbbit. Megbízta a juhait legeltetésével. Hozzáadja a lányát feleségül. Mint egy szép szerelmes mese. És szinte már ki is mondhatnánk, hogy boldogan éltek, míg meg nem haltak. De közben ott az égő csipkebokor, a küldetés, a csapások, a szabadság, a vándorlás. És a következő pillanat, amikor újra együtt találjuk ezt a két embert, az a történet, amikor Jetró fogja a lányát és az unokáit, akik eddig nála voltak, és elviszi őket Mózeshez.

Micsoda érzékenység kell egy ilyen tethhez! Hogy ne te légy az első, ne magadat lásd abban a kapcsolatban, ne a magad érdekeit tartsd szem előtt, de a lányod, az unokáid, a vő legyen a fontos. Négy lány apjaként nagyot nyelek – nehéz elengedés. Unokaként ott cseng a fülemben nagyapám szava, amikor hosszas vakációzások után haza kellett utazni: üres nélkülletek a ház. Csak szülőként értettem meg, mit jelent az az üresség, az a csend, amikor nincs otthon a gyerek. Hogy az egy nem jó csend.

Lábán mennyire más volt! Hozzá is egy menekülő ifjú került, aki ráadásul közeli rokona is volt. Befogadta, megbízta a juhait legeltetésével. De aztán? Sorra következtek a rászedések, a becsapások. Állattal, feleséggel, mindennel. Ott nem Lábán vitte a lányait Jákob után, ott menekülni kellett, félve, lopva elszaladni a fojtogató kapcsolat elől. Ott menekülni kellett az após elől.

És az életünk népmeséje valahogy mindig így kezdődik: menekülünk, sokszor mi magunk sem tudjuk, mi elől, de megérkezünk egy családba, ahol ott van, akit nekünk szántak. És őrizzük a juhokat, és elveszük feleségül az öreg király lányát, de utána kialakul-e a szeretetközösség? Úgy, mint Jetró és Mózes szeretettel megalapozott kapcsolata.

Megvannak ezek a szeretetközösségeink? És most lépünk ki ebből a családi kapcsolat-

kell legyen. A szeretetkapcsolatban élni kell. Megélni minden egyes percet.

És akkor is, ha csak ritkán találkozol azzal, akivel van ilyen szeretetkapcsolatod, mint Jetró és Mózes, de ott vannak, benne élnek. És erőt nyernek belőle.

INSPIRÁCIÓ

És igen, az ilyen emberek inspirálják egymást és másokat is. Jetró végignézi a veje egy napját. Reggeltől estig bíraskodik, hallgatja a népet. Mint bármelyikünk egy kemény napja, amikor reggeltől dolgozunk. Nem csak lelkészként, bárhol és bárkinek. És amikor ránéznek az életünkre azok, akik már több bölcsességet gyűjtöttek a tarisznyájukba, jó, ha elmondják: ez így sok. Még akkor is, ha fiatal vagy, és fel sem veszed. Fiatal lelkész

ból, és tágítsuk a kört: megvannak a szeretetközösségeink családon belül és kívül? Van, akire rábízd akár az életedet, a gyermeked, a szeretted életét? Van olyan szeretetközösség, ahol feltöltödsz, és tele szeretettankkal tudsz továbbindulni?

SZERETETKÖZÖSSÉGBEN ÉLNI

És itt az életben van a hangsúly. Mert egy szeretetközösséget nem lehet csak látogatni. Nagy divatja van ma a látogatói kapcsolatoknak. Ott is vagyok, meg nem is. Együtt vagyunk, de nem köteleződünk el. És ez nemcsak a párkapcsolatokban vagy emberi kapcsolatainkban van jelen, de áttevédik a gyülekezettel, az Istennel való kapcsolatunkra is.

Nem elég az, ha csak meg-meglátogatunk egy szeretetkapcsolatot. Mint ahogyan nem elég csak néha-néha levegőt venni, enni, inni, aludni – ez az életünk szerves része

koromban volt nálunk vendégségben a feleségem nyugalmazott lelkész nagybátyja, és a nap végén azt mondta: fiam, én ezt nem bírnám. A pörgés vitt előre, nem volt idő megállni és fáradtnak érezni magam. Valószínű, ugyanígy pörgött Mózes is.

És akkor Jetró a vacsora után, végigdőlve a sátorban, vagy a csillagos ég alatt, elmondta neki, ezt nem így kell. Válasszon ki embereket, akik segítenek neki. Nem oktatta, nem valami felsőbbrendűségi megnyilvánulás volt ez, hanem egy szeretetből fakadó tanács, ami nemcsak halló fülre, de szerető és értő szívre is talált. Mert ez is kell, épp ugyanolyan fontos, mint az, hogy hogyan mondják.

Szeretetközösségben élni és inspirálni. Meginspirálni hagyni. Após vőt és fordítva is. És igazából minden szinten. Nem könnyű. De áldások származnak belőle.

Békesség a gyülekezetben

Vajon mit jelent a békesség? Mennyire fontos a békesség az életünkben? Jelen van-e a békesség a gyülekezetünkben? Fenn tudjuk-e tartani?

Mielőtt gyülekezeti békességről beszélünk, először járjuk körbe a témát a személyes életünkben. Szerintem megállapíthatjuk, hogy kevés embernek van ma belső lelki békessége, ugyanis nagyon zaklatott világban élünk. Ha valójában nincs is konkrét okunk rá, akkor is gyakran érzünk szorongást.

Ezenkívül kevés stabil emberi kapcsolataink van, valamint sok a kiélezett konfliktus a hétköznapi életben az emberek között. Rengeteg elégedetlenséget, kételyt, haragot, irigységet hurcolunk magunkban, amelyek rányomják a bélyegüket a lelkiállapotunkra.

Vajon mi is az a békesség, amit éreznünk kellene? Az, amiről Jézus beszél: „Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom, ahogy a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen.” (Jn 14,27)

Ezzel ellentétben pedig szinte percenként aggódunk valamiért vagy valakiért, és ez az interneten élénk táruló világ, a sok problémájával, háborús, balesetekkel teli híreivel, nem segít közelebb kerülnünk a lelki békességünkhöz.

Tovább boncolgatva a gondolatot, vajon mennyi időt töltünk azzal, hogy elemezzük saját magunkat, feldolgozzunk átélt örömeiket és traumákat, melyek mind-mind kellenek ahhoz, hogy belső nyugalmi állapotokat találjunk?

Emberi kapcsolatainkat is rendezni kell időről időre, ugyanis ma mindenki hamar sértődik, és akár baráti szálak is hamar szakadhatnak; figyelmesnek kell lennünk.

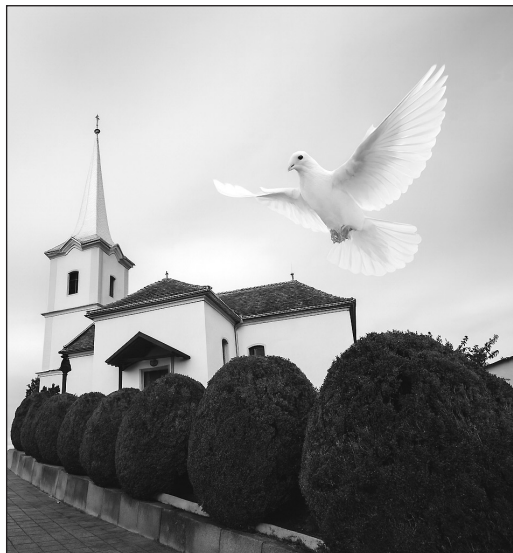
DE MI AZ A BÉKESSÉG, AMELYRŐL JÉZUS BESZÉL?

Mi az a más, amit Ő tud adni nekünk? Sokféleképpen meg lehet közelíteni, de szerintem az, hogy nyissuk meg a szívünket Isten előtt, tárjuk elé a gondjainkat, elmélkedéseinkbe hívjuk be Istent, hogy a lelkünkön/lelkiismeretünkön keresztül tudjon segíteni nekünk. Ha élő kapcsolatban vagyunk Vele, sok szorongást fel tud oldani bennünk.

Ahhoz, hogy gyülekezeti békességről lehesse beszélni, kellenek egymással békességben élő emberek a gyülekezetben, vagy legalább az, hogy el tudják viselni egymást.

Lépünk egy magasabb szintre, és beszéljünk a gyülekezeti békességről: miért fontos, hogyan lehet megteremteni, és ha megvan, hogyan lehet megtartani?

Mondhatnánk azt, hogy imádkozni kell azért, hogy békesség legyen a gyülekezetben, és ez elég, de tenni is kell érte, mert Isten

akkor ad áldást, amikor a gyülekezetben egyetértés van és munka zajlik. „Boldogok a békességteremtők” – állapítja meg Jézus a hegyi beszédben. Bontsuk ezt le a gyülekezeti munkára konkrétabban.

Minden gyülekezetben több kisebb kör van: a legbensőbb kör a presbitérium és a lelkipásztor közössége, de van nőszövetségi kör, van vallásórás, kátés, bibliaórai kör, és a nagyobbik kör: a templomba járók csoportja. A gyülekezeti élet hangulatát nagyban meghatározza, hogy ezek a különböző közösségek hogyan működnek.

ÉRDEKEK MENTÉN

A legelső dolog, amit elemeznünk kell, hogy milyen érdekek mentén dolgoznak a gyülekezeti csoportok. Ugyanis ha a munka azért zajlik, hogy hitépítő legyen, és az elsődleges szempont a gyülekezeti érdek, akkor a felmerülő problémák mindig megoldhatók. Amikor megjelennek az egyéni érdekek, vagyis azért végez munkát valaki, hogy kiemelkedjen a többi közül, vagy mert figyelemre vágyik, netalán valakit ki akarnak túrni a közösségből, akkor nagyon nehéz megteremteni a békességet. Sok békétlen gyülekezetet láttam a szolgálatom során. A békétlenséget az okozta, hogy valaki, például gondnok, kántor, presbiter vagy más, befolyásos ember folyamatosan vitát szított és konfliktust generált valamilyen egyéni érdekből – a gyülekezet földterülete, valamilyen elégedetlenség templomfelújítás kapcsán –, s ennek következtében akár a gyülekezet szakadásáig is eljutottak.

Közös HANG

A második, ami nagyon fontos: hogyan találja meg a lelkipásztor a hangot a gyülekezettel és a különböző benne működő munkacsoportokkal vagy körökkel, ahogyan az elején fogalmaztam.

Egy-egy gyülekezeten belül mindig vannak emberi konfliktusok, amelyeknek nincs közük a gyülekezethez. Ezek lehetnek családi bonyodalmak, nézetbeli különbségek vagy akár politikai viták. Ezekben az esetekben meghatározó a lelkipásztor hozzáállása. Ugyanis ha a lelkipásztor valamelyik oldalt kezdi pártolni, támogatni, akkor ezek a viták begyűrűznek a presbitériumba, nőszövetségbe stb. A legjobb álláspont kimaradni a viszályból, ami, valljuk be, időnként nem egyszerű, viszont ha mégis sikerül, akkor a lelkipásztor hasonló kapcsolatban tud lenni mindenkivel, felülemelkedve a meglévő konfliktusokon.

Ez egyetlen módon lehetséges: ha ő is minden esetben a gyülekezeti érdeket tartja szem előtt, és erre kéri a munkatársait is. Valamint elfogadja, hogy esetenként leszavazhatják az ötleteit vagy kezdeményezéseit és más utat mutatnak.

Én azért szeretem a demokráciát, mert bármit el lehet dönteni egy körön belül, szavazással. Viszont akinek az ötletét leszavazák, annak el kell fogadnia, hogy nem az ő akarata fog érvényesülni, és úgy kell elkezdeni a munkát, amint a többség akarja. Ez akkor működőképes, ha a lelkipásztor ezt következetesen alkalmazza minden esetben. Vagyis nem egyvalakinek az ötletét szavaztatja meg, hanem a felmerülő kezdeményezések közül szavazással választják ki a többség szerinti legjobbat.

Még így is előfordul, hogy problémák adódnak és egyesek zúgolódnak, ugyanis mindenkinek nem lehet megfelelni, viszont őszinteséggel, következetességgel és kellő alázattal, hosszú távon élhető lelki körülményeket lehet teremteni.

A BÉKESSÉG SZIGETE

Amikor pedig megteszünk minden tőlünk telhetőt a gyülekezeti békesség érdekében, vagyis nem bújunk el a konfliktusok elől, hanem megvitatjuk őket, s a megbeszélés eredményét szavazásra bocsátjuk, akkor már lehet kérni Isten áldását és erejét, hogy a megteremtett nyugalmat fenn tudjuk tartani a gyülekezetben.

Ha ez sikerül, akkor tulajdonképpen a gyülekezet lesz az a kis sziget, ahova a hívek eljöhetnek feltöltődni, hitet erősíteni, tanulni, és szolgálni is. A kinti világban minden forr, sok külső rossz hatás ér, de a gyülekezet egy olyan hely kell legyen, ahova szívesen megyünk, és ahol érezzük Isten közelségét.

A kedves olvasó pedig gondolja tovább ezt a témát, és fogadja meg Pál apostol tanácsát: „Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességben éljetek” (Róm 12,18)

Szánjátok oda magatokat Istennek

Bibliai útmutató konfirmációi kézzátételre vagy személyes hitvallást követő keresztségre jelentkezők számára

MIT JELENT ISTEN IGÉJE SZERINTI KERESZTYÉNNEK LENNI?

Az egyház a Krisztus-hívők közössége. Az első keresztyén gyülekezetet a Jézusba vetett hit és a felebaráti szeretet jellemezte. Mihelyt a római hatóság felismerte, hogy a keresztyénség a zsidóságtól különböző vallás, hivatalosan is fellépett ellene. Az üldözés idején nem volt könnyű keresztyénnek lenni, a mindennapi életben hátrányt jelentett. Ezért csak azok lettek keresztyénné, akik valóban átadták az életüket Krisztusnak. Az üldözés megszűnése és a keresztyénség államvallássá válása után már előny volt keresztyénnek lenni. Ez a keresztyének számát rohamosan növelte, de nem a ténylegesen megtérteket. Megindult a pogányság egyre nagyobb tömegű beözönlése az egyházba, nem annyira hitből, inkább a várható előnyökért. Ennek a következménye azután az erkölcsi élet hanyatlása és a különböző tévtanítások megjelenése. 1517. október 31-től a Bibliához való határozott visszatérés kezdődött el az egyházban. Ez a reformáció. A reformáció jelentése: a keresztyén hit és élet visszaalakítása az újszövetségi mintára. Ilyen értelemben a református kifejezés Szentírás szerintit vagy biblikust jelent. Illik-e ránk ez a jelző, vagy akár a gyülekezetünkre, vagy minden egyházi gyakorlatunkra?

Idézzük fel a reformáció jelmondatait. Egyedül a Biblia Isten kijelentése, hitünk alapja, ezért törekedjünk megismerni és megtartani. Egyedül Jézus Krisztus az üdvözítő, ezért csak őbenne higgyünk, senki másban. Egyedül kegyelemből hit által üdvözlünk az Úr Jézus Krisztus érdeméért, és nem jó cselekedeteinkért. Egyedül Istené legyen a dicsőség mindenért, és nem a miénk. És állandó reformáció szükséges az egyházban, azaz szüntelen önvizsgálat és a Szentíráshoz való visszatérés. Vajon ezekről tesz bizonyosságot egyéni, családi és gyülekezeti életünk?

NÉGYKÜLLŐS KERÉK

A Biblia szerinti keresztyén ember élete hasonlít egy négyküllős kerékhez. Azt olvastam valahol, hogy régen a sáros vidékeken négyküllős kerekű szekerekkel közlekedtek. A sár nem tapadt úgy hozzá, mint a sűrűn küllőzött kerekhez, és a négy küllő mégis jól

merevítette a kereket. Az ilyen kerekű szekér a rossz útviszonyok között is haladt előre.

A mi keresztyén életünk olyan kell legyen, mint egy négyküllős kerék. A tengelye, középpontja, ami körül forog minden az életünkben: Jézus Krisztus. A négy küllője, ami összeköt minket a tengellyel és teherbíróvá tesz: az ige, az ima, a gyülekezeti közösség és a keresztyén szolgálat. Kerék volta jelzi, hogy életünk halad előre: lelkileg állandóan növekszik és fejlődik. Keresztyénnek lenni tehát annyit jelent, mint rákapcsolódni a tengelyre, azaz Jézushoz jönni. Megmaradni a tengelyen, vagyis Jézussal élni. Forogni, használni a tengelyen, azaz Jézushoz vezetni másokat is.

Pál apostol a Római levél 12. részének első két versében így fogalmazza meg, mit jelent keresztyénnek lenni: „Kérlek azért ti-

teket, testvéreim, az Isten irgalmasságára, hogy okos istentiszteletként szánjátok oda magatokat élő, szent, Istennek tetsző áldozatul, és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” Vagyis szánjátok oda magatokat, életeteket Istennek. Ne e világhoz, az Isten nélkül élőkhöz szabjátok magatokat, hanem Isten igéjéhez és a benne hívőkhöz. Isten akaratát képviseljétek és hirdessétek, adjátok tovább másoknak is.

Tehát ezt jelenti Isten igéje szerinti keresztyénnek lenni. A folytatásban lássuk, mit jelent ez a gyakorlatban.

MIT JELENT JÉZUSHOZ JÖNNI ÉS ODA SZÁNNI ÉLETÜNKET ÖNEKI?

Egy fiatal lány, aki igen vallásos nevelésben részesült, rendszeresen eljárt az istentiszteletekre, és próbált a templomban hallottak szerint élni. Mégsem volt békessége, noha nagyon vágyott rá.

Egy nap kiöntötte a szívét a barátnőjének, s az meghívta egy ifjúsági találkozóra. Ott az igehirdető lelkész mintha kifejezetten hozzá beszélt volna. „Ha megvalljuk bűneinket őszintén Istennek, és meg is bánjuk azokat – mondta a lelkész –, akkor szaván foghatjuk Istent, hiszen ő biztosít minket, hogy Jézus Krisztus érdeméért megbocsátotta a bűneinket, és megtisztít minket minden hamisságtól! Így olvassuk ezt a Bibliában: Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól!” (1Jn 1,9)

Mint gyógyító balzsam, úgy hatottak ezek a szavak a lelkére. Ezért feszülten figyelt tovább. „De ne magunkra nézzünk, különben soha nem találunk békességet – folytatta az igehirdető –, hanem nézzünk Krisztusra, aki meghalt értünk a kereszten, és valljuk őt Megváltónknak és Urunknak!” Azonnal követte a tanácsot, és hittel menedékre lelt az Úr Jézusban. Megtalálta, amit keresett: a lelke békéjét.

AZ EGYHÁZ TAGJAI KRISZTUS TESTÉNEK TAGJAI

Az egyház olyan, mint egy emberi test, ahol a fej maga Jézus Krisztus, a test és tagjai a keresztyén gyülekezetek és azok tagjai. Az egyház a megdicsőült Krisztus teste, ahogy Pál apostol a Korinthusiakhoz írt első levelében ezt megfogalmazta: „Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai.” (1Kor 12,27)

Akik megtértünk, azok lelki közösségben vagyunk Krisztussal és a többi hívő testvérrel, ahogyan egy egészséges testben a tagok kapcsolatban vannak a fejjel és egymással, egymást kiegészítve és segítve. „Hiszen egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté keresztesztelttünk, (...) és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg” – olvassuk Pál apostolnak a Korinthusiakhoz írt első levele 12. részének 13. versében.

BALÁZS D. ATTILA: A történelmi

A templomokat megörökítő képeslapok békességet sugároznak, és az adott helyszínek keresztyén gyökereit is bemutatják, mondja Balázs D. Attila Nagyváradról elszármazott, Budapesten élő író, újságíró, aki nemcsak gyűjti a történelmi képeslapokat, hanem az általuk megidézett magyar múltról publikációival, könyveivel, cikksorozataival mesél is.

– Milyen gyermekkori élmények fűznek a képeslapokhoz és a gyűjtésükhöz?

– A családi képeslapgyűjteményben legelőször 1960-as, '70-es és '80-as évekbeli képeslapokkal találkoztam még gyerekként. Kisiskolásként tökéletesen tisztában voltam vele a '80-as években, hogy a határ le van zárva előttünk, így nagy kincsekként tekintettem a külföldről érkezett képes levelezőlapokra, amelyeket a szabad világ különböző tájairól kaptak a nagyszülők és a szülők a távolba szakadt ismerősöktől, rokonoktól. Édesanyám egyik nagyváradi barátnője a fél világot körbeutazta és megjárta Afrikát is, úgyhogy biztos nagyot nézhetett annak idején a postás, amikor Gabonból érkező lapokat kellett kézbesítenie nekünk. Ettől függetlenül a Kis-Magyarországról érkezett lapokat is nagy becsben tartottuk.

Ezek voltak az első találkozásaim a képeslapokkal, és emlékszem, hogy már akkor hosszasan elbábelődtem velük, ahogy a bélyegekkel is. Ez a két elfoglaltság volt a „világutazás”, hiszen a bélyeggel és a képeslappal útlevél nélkül is kapcsolódni lehetett a távoli tájakhoz. Gyermekként mindez a szabadság egyik megtestesítője volt, mellesleg komoly alapot adott a földrajz és a történelem megértéséhez, megszeretéséhez.

Klasszikus, antik képeslapokkal 1990-ben, kilencévesen találkoztam, és meghatározó élményként éltem meg a találkozást velük. Ezek is nagyrészt családi vonatkozású lapok voltak, amelyek egy részét az őseim küldték egymásnak.

Ekkoriban, a régi magyar képeslapoknak köszönhetően tárult fel előttem az a nagy magyar világ, ami Trianonban szét lett szabdalva. Ekkor kezdtem megérteni sok mindent Nagyvárad hányatott sorsával, nemzetiségi összetételével kapcsolatban is.

A saját példamból adódóan épp ezért szeretném javasolni a szülőknek, nagyszülőknek, és a pedagógusoknak is, hogy lehetőleg korán, már kilenc-tíz éves korban mutassák meg a gyerekeknek a fiókokban rejtő régi magyar képeslapokat. És meséljenek is róluk nekik. Az erdélyieket, felvidékieket, délvidékieket is tegyék eléjük, mert ezek komoly löketet jelenthetnek egy fiatalnak helytörténeti, honismereti és nemzetismereti téren is – a nemzeti összetartozás jelentőségéről nem is beszélve.

– Bizonyára számos, templomot ábrázoló képeslapod is van a gyűjteményedben, szerte a Kárpát-medencéből. Ezek közül melyek a számodra legérdekesebbek és legkedvesebbek?

– A régi fotográfusok előszeretettel örökítették meg a települések templomait a képeslapokon, így hála Istennek, nagyon sok szép régi lap létezik, amelyen maga a templom a központi elem. Kedvelem ezeket a lapokat mind, mert békességet sugároznak, és az adott helyszínek keresztyén gyökereit is bemutatják, legyenek azok protestánsok vagy katolikusok. Mindemellett sok esetben maga a templom számít az adott település legősibb építményének, így az évszázadokra visszanyúló magyar régiség is nyomban szembeötlik.

Gyűjteményemből a legkedvesebbek talán a Bihar vármegyei templomok lapjai, de mindig rácsodálkozom, hogy mennyi szépséges istenházát építettek nekünk az ősök szerete a Kárpát-medencében.

Mostanában többször elővettem a nagyváradi premonstreiek templomát ábrázoló lapjaimat, hiszen a rend váradi apátját, Fejes Rudolf Anzelmet támadás érte a román dominanciájú váradi önkormányzat részéről. Írtam is egy hosszú, képeslapokkal illusztrált tanulmányt az MCC Magyar Összetartozás Intézetére az ősi váradi rend védelmében.

De ha egy lapot mégis ki kellene emelnem a kollekcióból, az egy pelbárhidai példány lenne, amelyen feltűnik a kis bihari falu Árpád-kori alapítású református temploma. E viharvert lapnak nem találtam párját sem közgyűjteményben, sem máshol, így talán ez az egyetlen megmaradt példány.

Néhány éve jártam a faluban, megtekintettem a csodálatosan felújított istenházát, amelynek alapja egy ősrégi magyar rotunda volt. Más okból is elzarándokoltam ide, hiszen található itt egy nagy, faragott életfa

is, amelynek megalkotásához – mint a helyi lelképásztortól, Ghitea-Szabó József Leventétől megtudtam – az Elrabolt Hungária albumom volt az ösztönző. Így elmondhatom, hogy a könyv utóéletében ért minden durva viszontagság ellenére, megérte azt megírni és megszerkeszteni. Ki is nyomtattam nagy méretben ezt a pelbárhidai felvételt némi adalékkal, ami hamarosan ki is lesz helyezve valahol a templomtérben a hívek büszkeségére.

– Érdekes megfigyelni, hogy a magyar világban a kis településekről is készültek képeslapok. Lelkészi szolgálati helyem, a Várad melletti, pár száz lelkes Nagyszántó esetében az akkori reprezentatív épületek, a templomok, a községháza és a szövetkezeti bolt jelentek meg képeslapokon, 1910-ben. Ennek köszönhetően ezek a kicsi falvak is bekerültek az országos körforgásba. Ez a szocializmusban már nem volt ennyire egyértelmű.

– A századforduló környékén a legapróbb helységekről is készültek lapok. Bihar vármegyei gyűjteményemben Nagykágya, Hagymádfalva, Micske, Érsemjén, Biharvajda, Bors, Biharszentjános, Ártánd, Hegyközszentimre, Hegyközújlak, Fugyivásárhely, Gyanta, Bélfenyér és még Bihardobrozd és Nagybaród is képviseltette van, hogy csak a kisebbeket említsem. De egy kisszántói és két nagyszántói lapom is van. Egyiken a református templom és a bolt szerepel megosztva, a másik viszont görögkatolikus vonatkozású.

Egyébként nagyon jó a meglátásod, mert valóban, sokkal kevesebb ilyen felvétel jelent meg a kommunista Romániában, illetve Erdélyben, ellenben Magyarországról több falusi, kisvárosi lapot is ismerek a Kádár-korból. Ami Erdélyt illeti, igencsak elképzelhető, hogy a falvak domináns és erőteljes magyar épített örökségét szánt szándékkal palástolták el ekképpen is.

Nem mondanám, hogy nem jelentek meg kisebb falvakról is lapok Erdélyben 1945 vagy inkább 1950 után, de korántsem volt jellemző, hogy olyan kvalitású és mennyiségű felvétel készüljön, mint régebben.

Ellenben a két világháború közötti erdélyi képeslapkiadás viszonylag termékenynek volt mondható, Észak-Erdély visszatérte után, a kis magyar világban pedig egy időre visszaállt a régi rend, így a Sára, a Margit fényképészet, a Weinstock és persze a kolozsvári Foto Film kiadó is gyakorlatilag végigdokumentálta a visszatért területek legeldugottabb részeit is a képeslapokkal.

A szocializmus a templomot mint képeslaptémát egyre inkább mellőzte, általában csak a nagyvárosok műemlékileg jelentős egyházi építményeit engedte publikálni. S ne feledjük: a képeslapkiadás a szocializmusban állami kézbe került.

képeslapok a magyar múlt szeletei

– Emlékeztet a már említett Elrabolt Hungária című képes könyv, melynek társszerzője vagy, és amely a történelmi Magyarországot mutatja be képeslapokkal, karcolatokkal, sőt készült belőle egy rendhagyó filmsorozat is.

– Hatalmas élmény és tapasztalat volt megírni a trianoni emlékv történelmi albumát. Hetzmann Róbert, a Magyar Patrióták Közösségének elnöke nélkül nem jelenhetett volna meg. Ő volt az, aki kisfilmeken is életre keltette az Elrabolt Hungáriában felvonultatott képeslapjaimat. 2023-ban be is mutattuk ezt a rendhagyó vállalkozást a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetemen. A bihari és nagyváradi lapok gyűjtésén túl egy ideje külön foglalkozom a torockói és a verespataki képeslapokkal is. Torockó és környéke régi képeslapokon címmel két kötetem is megjelent már a térségre vonatkozó kutatásaim alapján.

Nemzetstratégiai témában íródott első képeslapos könyvem ellenben az Erdély Anno 1895–1944 volt, amely még 2012-ben látott napvilágot. Lehet, felkapják az olvasók a fejüket a név miatt, mert vélhetően sokan emlékeznek az Erdély Anno, Székelyföld Anno, Felvidék Anno és Nagy-Magyarország Anno című ismeretterjesztő naptársorozatamra is. Nos, ezekből sarjadt ki az említett könyvek írása és kiadása.

– Röviden említettük már a szocialista idők képeslapjait. Hogyan látod a rendszerváltás utáni évtizedek képeslapkinálatát?

– Nem lehet figyelmen kívül hagyni a szocialista éra lapjait, annak ellenére, hogy valódi „piacuk” még igazából nincs. De ez csak idő kérdése. Engem azóta érdekelnek különösképpen ezek a lapok, hogy a régi, klasszikus, azaz a magyar világban készült képeslapokban megláttam azt a fegyvert, ami az utódállamok történelemhamisításai ellen is hatékonyak számít. Mindezek tükrében az 1945 után kiadott lapok jó összehasonlítási alapnak számítanak.

Ezek a pár évtizede kiadott képes levelezőlapok sokakban nosztalgiát keltenek, másoknak viszont nosztalgiával vegyített horrort jelentenek. Ezek közé tartozom én is, mert nem tudok átsiklani a lapokon ott pöffeszkedő városátalakítási merényleteken, amelyek egytől egyig az erdélyi magyar múltat voltak hivatottak eltörölni, ha a szűkebb pátriánkra gondolunk.

A rendszerváltás utáni képeslapok felhozatala Kárpát-medencei szinten nagyon vegyes képet mutat mindamellett, hogy számos kiemelkedő képeslapsorozat született ekkoriban és a közelmúltban is. Jőmagam képeslapterjesztéssel és kiadással is foglalkoztam a 2000-es években, tapasztalatom szerint pedig még mostanság sem áldozott le teljesen a képeslapok korának, bár a járvány több kiadót leseper a porondról.

Összességében azonban kijelenthető, hogy a képeslapok – bármikor is adták ki őket – dokumentumértékűek, kiváltképp a városképes lapok.

– Melyek a gyűjteményed legértékesebb darabjai? Egyáltalán mi alapján lehet meghatározni egy képeslap értékét?

– A családi vonatkozású lapokat tenném az első helyre, mert azok a szememben felbecsülhetetlenek, mindamellett, hogy önmagukban is értékes város- és faluábrázolások. Ami a Kárpát-medencei magyar lapokat illeti, vannak olyan kisebb települések, amelyekről legjobb tudomásom szerint – és a közgyűjtemények kollekciói tükrében is – csak én őrzök példányokat. Ezeknek sajátos értékük van az egyediségük révén.

De egy lap anyagi értékét számos pontról meg lehet közelíteni. Az állapota általában alapvető szempont, bár esetemben ez csak másodlagos, hiszen sohasem törekedtem a tökéletes állapotú 100–130 éves ritka képeslapokra. Engem inkább mindig az adott felvétel vagy téma érdekelt, és a megírt hátlap is döntő lehet. Albumjaimban, a magyarországi vármegyei napilapokban megjelenő írásaimban és a Látképben, az MCC Magyar Őszetartozás Intézeténél megjelenő tanulmány-sorozatomban is sok olyan lapot tártam már az olvasók elé, amelynek különösen beszédes a hátoldala. A Magyar Nemzet oldalán megjelent Időutazás a magyar múltba című 130 részes cikksorozatomban is többször a megírt hátlap, annak tartalma és viszonyulása az adott korhoz emelt ki több képeslapot az átlagosnak számító, de amúgy ritka lapok közül.

De egy olyan gyűjtőnek, aki már két-három millió magyar képeslaptípussal találkozott az évek során, nehéz újat mutatni, persze alkalomadtán valahogy mégis előbukkannak soha nem látott kiadások, gyönyörű és helytörténeti szempontból is érdekes felvételek. Ilyenkor mindig megdobb a szív.

– Hogyan lehet manapság történelmi képeslapokhoz jutni?

– Nagyon jó a megfogalmazás: ezek valóban történelmi képeslapok, a magyar múlt szeletei. Egy idő után az ember szert tesz anynyi tapasztalatra, hogy internetes aukciós-házakból is be meri szerezni már a lapokat igényei, illetve a gyűjtési területe alapján. De a személyes közeg az igazi.

Vásároltam én már magyar lapokat Kréta szigetén egy eldugott régiségüzletből, és megesett, hogy idehaza egy kisebb gyűjteményt is megvettem egyben, másrészt voltak olyan kedves ismerőseim, akik több lapot rám hagyományoztak, amiért ma is hálával tartozom nekik.

A gyűjtők egymás között persze a hagyományos módon csereberélnek is. Sok nagy tudású gyűjtő van Erdélyben és Kis-Magyarországon is, és többük publikál is a témában, nem csak jőmagam.

Örökség, szolgálat, misszió

Generációk óta a gyógyítás, nevelés és igehirdetés szolgálata határozza meg családját, ő maga pedig a lelkipásztori hivatás mellett az irodalom és a művészet felé is fordul. Monográfiák, verseskötetek, helytörténeti emlékek és szavalóversenyek fűződnek a nevéhez. Számára az alkotás és az értékmentés nem öncél, hanem a hit, a közösség és a misszió szolgálata. KOVÁCS JÓZSEF szatmárhegyi lelkipásztorral beszélgettünk.

– Lelkészcsaládba születettél, lelkészi szolgálatot választottál. Ez vagy más motiváció vitt az igehirdetés asztalához?

– Rokonságom, családom generációk óta lelkészi, orvosi vagy pedagógusi pályán szolgált, de mindig elvárás volt, hogy a következő generáció tartsa meg, vagy ha lehet, múlja felül az előző nemzedék eredményeit. A gyógyítás, a nevelés vagy az Ige szolgálatában lenni egymástól nem áll távol. Ezeknek velejárója volt a kreativitás és a művészet iránti vonzalom.

– Sokan tudják, hogy a lelkészi szolgálaton túl mással is foglalkozol, s a művészeti ágak (festészet, irodalom) felé fordulsz. Honnan ered ez az érdeklődés, és mennyi időt tudsz ezekre áldozni?

– Sajnos kevés időt tudok ezekre áldozni, de amikor ezekkel foglalkozom, teljesen „átkapcsolok”. Igen, mindkettő, irodalom/szakirodalom és a művészet is jelen van az életemben, de azt gondolom, egyik sem lehet a lelkészi munka rovására. Ezek által szellemileg kikapcsolódom, rendeződnek a gondolataim. Írás terén változatos munkásság áll mögöttem. Legnagyobb megvalósításom az, hogy hat év szívós munkájával sikerült felkutatnom, összegyűjtenem és kötetbe rendeznem a magyar irodalom első fogyatékkal élő (hallását és látását vesztett) költőjének, Krüzselyi Erzsébetnek az irodalmi munkásságát (ő Szatmárhegyen töltötte életének utolsó éveit). A Covid-idő „gyümölcse” Szatmárhegy monográfiájának elkészítése, együtt dolgozva édesapámmal. Két éve az ő kezdeményezésére összegyűjtöttük és megörökítettük Szatmárhegy lakodalmas szokásait visszaemlékezések és a fellelhető öt, különböző korból származó vőfélyfüzet alapján. Emellett édesapám tolalából származó történelmi és családtörténeti regényt rendeztem sajtó alá (ebben található például dr. Tapsony Endre sülelmedi lelkipásztor emlékezete). Isten segítségével most jön ki a nyomdából az általa még a rendszerváltozás idején írt prédikációk gyűjteménye, mely Eszter könyve alapján összehasonlítja az akkori világot a maival. Ezt a könyvet állítottam össze. Édesapámmal, egyben lelkészeldőmmel könyvírás terén tehát sokat dolgozunk össze, hogy az utolsó órákban

megörökítsük környezetünk lelki, szellemi értékeit, a múlt hagyományait.

Engem mindig is érdekelt a belsőépítészet, az ipar- és szépművészet. Emiatt végeztem ezeken tanulmányokat. Festek üvegre, vászonra, linóleummetszeteket készítettem; mostanában pedig antik bútorokat újít(tat)ok fel: alkotás és értékmentés.

– Véleményed szerint lehet-e az egyháznak missziós célja az, hogy szélesebb spektrumban keresse Istent? Gondolok itt a művészetek irányvonalára, szavalóversenyekre, kiállításokra, gyülekezeti tanulmányutakra stb.?

– Igen, ezek missziós lehetőségek. Az egyháztól soha nem állt távol az irodalom és a művészet. Ezeknek terápiás jellegük is van. A misszió jegyében szervezem már tizenegy éve a megyék, illetve az egyházközségek közötti Krüzselyi Erzsébet Szavalóversenyt. Minikiállítások szervezésével karolom fel a helyi alkotókat, mutatom meg a helyi értékeket. A képzőművészet vagy dekoratív művészet más dimenzióban láttatja velünk a világot, segít kifejezni gondolatainkat, és bizonyosságot tesz minden szépnek-jónak Adójáról. A református identitáshoz hozzátartozik a keresztyén kultúra ápolása, amire

ma is szükség van, de az eredményt az Úrra kell bízni.

– Utolsó kérdésként: mi szerinted a mai egyház legnagyobb kihívása, akár a lelkipásztor, akár a hívek nézőpontjából kiindulva?

– A lelkipásztorok által gyakorolt módszerek és kísérletek arra hivatottak, hogy visszavezessenek Istenhez, mégis féltő, hogy egyszer-egyszer öncélúak. Számomra alap marad az ige tiszta és elegyítetlen, kálvini hirdetése, mely megóv a hitvallásosság térvészétől, nemzeti önazonosságunk gyengülésétől. Egyházunk munkája sajnos nem sikertörténet, ezt tudomásul kell venni. Készülnek ugyan látványos statisztikák, beszámolók, de attól még Isten Szentlelkének hathatós munkájára vagyunk „rászorulva”, ugyanúgy az Atya kegyelmére, hogy közösségeinket tartsa meg, és a Fiú szeretetére e zajos (mi felé rohanó?) világban. Kívánom: Őrizzen meg Urunk az alázatban, adjon áldást és meg nem lankadást. Azt tanácsolom, hogy mindenki keresse meg magában a rejtett talentumokat, hiszen mindenkiben van valamilyen érték, azokat fejlessze a maga kiteljesedésére és a köz javára, az idő hasznos töltésére, Isten dicsőségére.

Vonatos kirándulás a szabadság városába

A Szamos-parttól a Körös-parton át a Béga-partig vonatoztak a szigetlankai ifjak. A tavalyi élménydús vonatos kirándulás után többek kérése volt, hogy ismételjék meg ezt a programot. Akkor csak Aradig, most Temesvárig vezetett az útjuk, kihasználva azt, hogy diákoknak a vasúttársaság ingyen adja a jegyet. A lényeg az, hogy közben letéve a telefont egymással is kommunikáltak a fiatalok, és ami még fontosabb, az Istennel is.

Tanítványi létszámban gyülekeztek a szigetlankai fiatalok szeptember 5-én, péntek reggel a szatmárnémeti vasútállomáson. Tizenketten indultak útnak, először Nagyvárad felé. Nem a legkényelmesebb, nem a legillatosabb utazási forma ez, de a hangulat jó volt. A Nagyvárad Lorántffy Zsuzsanna Kollégiumban kaptak szállást. Áhítatokon és bibliaórai beszélgetésekben Péter apostolról tanulhattak, de közben plázázásra is jutott idő. Kora este pedig a megújuló Nagyvárad-olaszi református templomba nyertek betekintést, Dénes István Lukács helyi lelkipásztor, egyházkerületi főjegyző szólt hozzájuk, majd együtt imádkozhattak és énekelhettek az olaszi ifisekkel is, csatlakoztak az ő bibliaórájukhoz.

A hajnali órákban, nem sok pihenő után, újból a vasútállomáson voltak, és indultak tovább a Kék nyíllal Temesvár felé. Reggel Tökölyi Csaba temesvár-újkiassodai lelkész várta őket és vezette a szállásra, a Temesvári Esperesi Hivatal udvarán levő óvodába.

Amíg ott kialakultak magukat, addig lelkipásztoruk, Rácz Ervin, aki az egyházkerület missziói előadója, generális direktora, a Temesvári Református Egyházmege lelkészertekezletéhez szólt. Bódis Ferenc esperes köszöntötte. Az előadó először áhítatot tartott

a Királyok első könyve 19. fejezetének első 8 verse alapján. Illés a reketyebokornál jött rá, hogy nem jobb, mint elődei, de erősítést is kapott angyali érintésben és szeretetben. Az áhítat után a generációk közötti különbségekről és azok kapcsolódási pontjairól tartott előadást. Óvott a pánikba eséstől és attól, hogy elítéljünk más generációkat, mert mindegyik nemzedék más-más normákon nőtt fel. Más a kiindulási pont. Nincs sem szuper, sem elveszett generáció; mindegyik Isten kegyelmére szorul, az pedig árad.

Délután a lelkipásztor visszament az ifjakhoz, és Bódis Abigél helyi ifjú vezetésével városnéző körútra indultak. A központ felé elstáltak a Bartók Béla Elméleti Liceum mellett, majd meglátogatták a Temesvár-belvárosi református templomot. Ott Szabó Gabriella lelkész mutatta be röviden a gyülekezet és a város történetét, szólva a '89-es eseményekről, Tőkés Lászlóról és Szabolcska Mihály költőről is, valamint arról, hogy Temesvár népe szabadság- és békeszerető, tiszteli a más nemzetiségűeket: románok, szerbek, németek és magyarok élnek békében egymással. A Béga-part, a Mária Teré-

zia-bástya és a Rózsa park megtekintése után kellőképpen elfáradva értek vissza szálláshelyükre.

Nincs vasárnap istentisztelet nélkül! Akkor sem, ha nem vagyunk a saját városunkban. Ezt tanulhatták meg azzal, hogy vasárnap délelőtt a Temesvár-újkiassodai Református Egyházközség templomában vettek részt istentiszteleten. A 2016-ban épült és felszentelt templomban az ige a 100. zsoltár alapján szólt. Az öröm forrása a szolgálat, az Isten jelenléte, a helyes istenismeret és a Tőle kapott lehetőségek – mondta igehirdetésében Rácz Ervin lelkipásztor. Tökölyi Csaba helyi lelkipásztor és a helyi gyermekek a vakációs bibliahét zárásaként bemutatták a gyülekezetnek a héten tanultakat.

Szeretetvendégség után ismét a Kék nyíl várt az ifjakra, és több mint hatórás út hazafelé. A vonaton ismét beszélgethettek egymással, épülhetett az ifiközösség az ifjúság szolgálatának évében. Ekképpen zárult a nyári vakáció néhány szigetlankai ifjú számára: lelkileg feltöltődve kezdhették a tanévet.

RÁCZ ERVIN

MKT

Jelentkezés

2025-2026

Jelentkezéshez szükséges:

✓ lelkipásztori ajánlólevél

✓ motivációs levél

✓ önéletrajz

KIRÁLYHÁGOMELLEKI REFORMÁTUS

KRISZ

IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG

Jelentkezési határidő: 2025. október 12.

0743/517946

krisz@krisz.ro

Munkatársképző tanfolyam (MKT) 2025–2026

A KRISZ, azaz a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szövetség idén is meghirdeti a munkatársképző tanfolyamot (rövidítve MKT). A program célja, hogy minden fejlődésre vágyó és szolgálatra kész, Krisztus mellett elkötelezett fiatal számára lehetőséget teremtsen a közösség-szervezés elsajátítására.

Idén is indul a KRISZ szervezésében munkatársképző tanfolyam, más néven MKT, melynek te is része lehetsz. Olyan 15–21 év közötti, minimum tizedikes fiatalokat hívunk, akik szeretnének az ifjúsági munkában elköteleződni és szolgálni gyülekezeti, egyházmegei és egyházkerületi szinten.

A képzés négy hosszú hétvégén folyik majd, az első alkalom november 20–23. között lesz Sólomkőváron, a református táborozóhelyen.

Mit kell tenned, ha szeretnél részt venni? Vedd fel a kapcsolatot lelkipásztoroddal, és kérd ki véleményét a szándékról, illetve kérj bővebb információt tőle.

Kérj lelkési ajánlólevelet.

Írj motivációs levelet, vagy készíts videót.

Készíts önéletrajzt.

Imádkozz a tanfolyam szervezéséért.

A dokumentumokat a krisz@krisz.ro e-mail-címre várjuk október 12-ig!

ÁDÁM ZSOLT

Hordozni és hordozottnak lenni

A Temesvár-belvárosi Református Egyház-község július 13–18. között tartotta meg áldásokban gazdag gyermektáborát.

„Bened lettem én is új teremtes.
Bened megtaláltam életem célját.
Téged dicsér már a szívem és szám!”

Töredékes emberi szavakkal próbáljuk szemléltetni és magyarázni a gyermekeknek, hogy milyen nagy hatással van/lehet ránk, ha megismerjük a bennünket végtelenül szerető Istent. Apró kezek emelkednek a magasba és várják, hogy szót kapjon az őket felemelő gyermeki szív. Kap is. A fenti dal szövegét énekl el, felismerve, hogy az, amit énekszóban is eléjük tártunk, és az, amit a bábelőadás, az áhítat üzent, ugyanabból a forrásból származik.

Újabb gyermektábori találkozásokkal lettünk gazdagabbak. Nem tudunk betelni mindazzal az áldással, amit ezen az egy héten kaptunk! Nem alakult minden a terv szerint. Nem mindig működtek a jól kitalált keretek. De kegyelemben hordozottak voltunk! Ott született megoldás, ahol még fel sem ismertük, hogy gond van. Ott érkezett a válasz, ahol még kérdést sem reméltünk. Isten szeretetének páratlan csodái halmoztak el bennünket.

Nagy áldása volt ennek az évnek, hogy sok fiatal munkatárs jelentkezett segítőknek. Azok, akik pár évvel ezelőtt résztvevőként érkeztek, most felelősséget vállaló fiatalok, akik teljes odaadással kapcsolódtak be a szolgálatba. Istent dicsérő szájjal és szívvel voltak jelen. Atyánk hűségére és ezekre a fiatalokra tekintve tudtunk újabb hitmagokat ültetni, gondozni.

A KOEN (Keresztyén Oktatásért és Erkölcsi Nevelésért Alapítvány) által kidolgozott tábori anyag szolgált vezérfonal gyanánt. Mózes és a nép életének „vizes” méréföldköveit szemléltük.

Reggelenként a gyermekek a Bibliából olvasták fel az aznapi történetet, majd néhány kérdés mentén elmélyíthették az olvasottakat. A gyermekek mellé kuporodva hallgathattuk azt, ahogy saját válaszaik megszületnek. Bábelőskodhattunk a születésnél. Valójában ennek az öröme és csodája hat meg bennünket újra meg újra!

Kirándultunk, énekeltünk, beszélgettünk, játszottunk, bábelőadást néztünk, áhítatot hallgattunk, kézműveskedtünk, ígét olvastunk, mesét hallgattunk, vízről és csillagokról tanultunk, finomakat ettünk és ittunk. Miért? Mert bízunk benne, hogy Isten sokszínű, tágas térre hívó szeretete minden mozzanatban felragyoghat!

Szívből köszönjük az arad-mosóczi-telepi református gyülekezetnek, hogy Kladován

úgy érezhettük: hazaérkeztünk! Hálások vagyunk, hogy nap mint nap teljes odaadással készítették és szállították számunkra az ebédet. Isten újítsa meg erejüket és áldja meg szolgálatukat! Külön köszönet illeti Marossy Zsoltot és Torma Csabát, akik előadásaikkal és jelenlétükkel túlmutattak a szemmel látható világon, és segítettek Isten valóságára hangolódni. Köszönjük a temesvár-belvárosi református gyülekezetnek és a Communitas Alapítványnak a támogatást, ők tették lehetővé, hogy ez a tábor megvalósuljon, és sokak számára áldássá váljon! Hálások vagyunk minden odaadó munkatársért, segítőért és résztvevőért! Mindazokért, akik jelenlétükkel, szolgálatukkal hozzájárultak ahhoz, hogy ez a tábor valódi közösséggé formálódjon.

Hordozottak voltunk, s bár azt hittük, adni megyünk, végül többet kaptunk, mint valaha is sejtettük volna! Ilyen örömteli meglepetésekkel átitatott életet kívánunk mindenkinek!

GERGELY KRISZTINA

Isten hozott a pusztában! – gyermekbibliahét Patóházán

Gyermekek éneklése töltötte be a patóházai templomot augusztus 18–24. között, a vakációs gyermekbibliahét.

A hétvégén minden gyermek egy-egy magyar nyelvű könyvet kapott ajándékba. Majd a szülő-gyermek alkalommal folytatódott a hét: a kicsik szüleikkel egy csapatban vetélkedőn tették próbára, mennyire ismerik Mózes történeteit. Egy szívvel és egy lélekkel énekelünk Istenünknek.

A vasárnap délelőtti istentiszteleten be is mutatták a héten tanultakat a gyülekezet előtt. Aranymondásokat, történeteket mondtak el sorban, majd énekeltek néhányat a hét énekei közül. Az ige Mózes második könyve 17. fejezetéből szólt: a szomszéd népből kételkedik abban, hogy Isten gondoskodik róluk, de Isten vezetésével Mózes vizet fakaszt a sziklából. Istennek terve van velünk, nem a kételkedésünket várja újból és újból,

hanem a bizalmunkat. A gyermekbibliahetet a Communitas Alapítvány támogatta.

„Mindenki nagyon jól érezte magát. Minden nap más-más színben kellett men-

nünk. Hétfőn zöldben, kedden kékben, szerdán sárgában, csütörtökön szürkében és pénteken pirosban. Minden napnak megvolt a maga színe, és jelentésük is volt. Zöld a nád, kék a tenger, sárga a puszt, szürke a hegy, piros a vér. Mindegyik az aznap tanult történetre utalt” – mondta el Győri Tamara, az egyik lelkes gyerek.

Egy másik résztvevő, Nagy Petra így emlékezett vissza: „Nekem ez volt az egyik kedvenc bibliahetem, mert nagyon mókás volt, vicces, és sok új embert ismerhettem meg. Tetszett a sok játék, kézimunka, az énekek. A kedvencem az Óceánok volt, mert nagyon jó a dallama. Két új dolgot tanultam meg: tollasozni és figyelni. Nagyon jó érzés volt egész héten Istenről tanulni, és Mózesről, Mirjámról és még sok emberről.”

Istené a dicsőség és övé legyen a hála ezért a hétért!

KOCSIS LEILA

Megalakulásának 300. évfordulóját ünnepelte a csokalyi református gyülekezet

(Folytatás az 1. oldalról)

Nem tudni, hogy ki tervezte és kivitelezte a templomot, de a külseje és a belseje jó ízlésről tanúskodik. Négy kicsi fiatornya a négy evangélistára utal, a kiemelkedő toronysúcs pedig Krisztusra, mint az élő egyház fejére.

1952-ben, Bartha Kálmán lelkész idején külső és belső javítást végeztek a templomon és a tornyon. 2022-ben, Tokár Sándor lelkész szolgálata idején pedig teljes egészében megújult a torony, külső festést kapott a templom, és szintén az ő ideje alatt fejeződött be az orgona építése.

A visszatekintés után a holland támogatók, illetve a Stichting Putten Roemenie Moldavie alapítvány nevében Cees van der Pol köszöntötte az ünneplőket, egy tablót nyújtva át ajándékkba.

Bartha Kálmán néhai lelképásztor A szél szembe fúj című verses-prédikációs gyűjteményét a csokalyi származású Fórián Andrea író, a Sola Fide Közösségi és Kulturális Egyesület vezetője mutatta be. Úgy fogalmazott: a kötet nem egyszerű leírt szöveg, hanem a „közösségi identitás elevenen ható forrása”.

A szerkesztők nem törtek „irodalomtörténeti magasságokba”, a kötet elsősorban a csokalyiak számára fontos történeti és lelki örökség. Nagy Margit, Bartha Kálmán keresztlánya őrizte eddig és bocsátotta most rendelkezésre a dokumentumokat. Az anyaggyűjtésben támogatást nyújtott Szatmári Elemér albisi lelkész, két ünnepi igehirdetés kéziratát pedig Kovács Gyula margittai lelképásztor továbbította. Csathó Tőhötöm képzőművész

egy Bartha-grafikával, Gavrucza Tibor ny. esperes, képzőművész hat festménnyel illusztrálta a kiadványt. A korrektúrát Arday Erika köröskisjenői lelkész végezte, a borító és a tördelés Szomor Attila siteri lelkész munkája.

Köszöntötte az ünneplőket Bara László érmelléki református esperes is, majd Bartha Kálmán tevékenységére – aki 1949 és 1971 közt szolgált Csokalyon – Kovács Gyula margittai lelkész emlékezett vissza. Ezt követően Szabó József és Tokár Sándor osztották meg ünnepi gondolataikat a jelenlevőkkel: előbbi 1975-től kezdve tizenhárom éven keresztül, utóbbi pedig 2017-től öt és fél éven át volt lelképásztor a településen.

Dr. Szili Katalin, Orbán Viktor miniszterelnök főtanácsadója azt kívánta az érmelléki település lakóinak, hogy amilyen szilárdan áll a templomuk 300 éve, ugyanolyan erős hit tartsa össze a közösséget és a nemzetet is. Hangsúlyozta: a templom nemcsak épület, hanem egy élő közösség otthona is, a csoka-

lyiak „hitének gerince”, majd megköszönte a közösségnek, hogy tagjai magyarul imádkoznak, magyarul tanítatják gyermekeiket.

Zenés-irodalmi műsor is volt, közreműködtek: a gyülekezet kórusa Thurzó Sándor József brácsaművész kíséretével, Meleg Attila előadóművész, az M. M. Pódium magán színház alapítója, a Sola Fide Közösségi és Kulturális Egyesület tagjai, szólót énekelt Szabó-Füzesi Henrietta szopránénekesnő, Boros Beatrice kántorizált.

A templomban leleplezték a Csokalyon egykor szolgált lelképásztorok névsorát tartalmazó táblát, Zsigmond Attila lelkész munkáját – 1603-tól napjainkig harminchat nevet tartalmaz a lista. Az utcán pedig egy mozaikot lepleztek le, Csáki Enikő Anna képzőművész alkotását, mely a KREK címerét ábrázolja. Majd fellépett a csokalyi Kicsi Fényes Néptáncsoport, s az ünnepség szertevendégséggel ért véget.

CIUCUR LOSONCZI ANTONIUS (Forrás: biharinaplo.ro)

Hazatérés napja ötödjére Józsefházán

Az új kenyér ünnepével kötötték egybe a hazatérés napját a Józsefházai Református Egyházközségben augusztus 17-én, vasárnap.

Ez alkalommal is olyan lelképásztort hívtak meg, akit számos emlék fűz a gyülekezethez: Gudor Péter nyugalmazott lelképásztor öt évig szolgált a Szatmár megyei Józsefházán. A 2Kor 12,9–10 alapján fejtette ki ünnepi gondolatait a gyülekezetnek, kiemelve, hogy „Krisztus kegyelme megáld minket még a tövisek között is”.

Az igehirdetés után Mátyási Gerda Georgina házigazda lelképásztor megköszönte az igehirdetőnek a szolgálatot, majd a meghívott lelkész is köszöntötte a gyülekezet tagjait, akik között sok ismerős arcot fedezhetett fel, és akikre ma is szeretettel gondol vissza. Ezután a helyi lelképásztor köszöntötte Torok Mariant, Aranyosmeggyes község pol-

gármesterét, és megköszönte neki és a Helyi Tanácsnak az elmúlt időben nyújtott segítségét. A polgármester megköszönte a meghívást és biztosította a gyülekezetet a jövőbeni támogatásáról. A meghívottak között volt Hankovszki Ilonka költő is. Ő nagyon szép, hazafias énekekkel és saját költeményeivel örvendeztette meg az ünneplő gyülekezetet.

Majd a vallásórás gyermekek, ifjak, a nőszövetség és a presbitérium közös, Magyar

Szilárd ifjúsági elnök által összeállított műsorrát kísérelték figyelemmel.

A hirdetéseket követően az úrvacsora jegyeiben részesültek a jelenlevők. A zárórának után mindannyian kivonultak a templomból, és míg szólt az emlékharang, megemlékeztek mindazokról, akik már hazatértek a mennyi Atya örök hajlékába. Emlékük legyen áldott! Azután koszorút helyeztek el a Hazatérés emléktábláján, elénekelték a magyar és a székei himnuszt, majd mindenkit szeretetvendégségre vártak a kultúrotthonba. A résztvevők megtekinthettek több fotóalbumot is, amelyek több évtizedes emlékeket őriznek. A Ráthonyi Margit Nőszövetség érdeme a nagyon finom ebéd, amellyel az ünnepségre érkezőknek kedveskedtek. Isten gazdag áldása legyen mindazok életén és szolgálatán, akik hozzájárultak az ünnepséghez!

MÁTYÁSI GERDA GEORGINA

Énekszóval búcsúztatták Botos Magda szalacsi kántornőt

Ünnepélyes és családi körben köszöntötték az Érmelléki Református Egyházmegye kántorai Botos Magda szalacsi kántornőt nyugdíjba vonulása alkalmából. „Mert akik jól szolgálnak, szép tisztességet szereznek maguknak” (1Tim 3,13)

A szalacsi gyülekezet augusztus 17-én köszöntötte őt, Darabont Tibor ottományi beszolgáló, valamint Szabó Zsolt érmihályfalvi, korábban Szalacson szolgált lelkipásztorok jelenlétében. A kántorok pedig meglepetést készítettek augusztus 24-én délutánra. Az istentiszteleten Darabont Tibor lelkipásztor hirdetett ígét, majd az Érmelléki Kántorkórus szolgált. Elhangzott Csorba István *A hála éneke*, Joseph Haydn *Az Úrra hagyjad utadat, Szívből köszönöm, Uram* – Tóka Szabolcs feldolgozása, a 100. zsoltár, *Ujjongjatok az Úr előtt ez egész Földön* – Tarnóczy László négyszólamú változatában, valamint a 134. zsoltár, *Úrnak szolgálai mindnyájan* – Ádám Jenő elrendezésében. Botos Magda három évtizedes kántori pályafutását Herman Csaba egyházmegyei zenei előadó

méltatta, valamint köszöntőt mondott e sorok írója.

Az alábbiakban az ünnepségen elhangzott, Herman Csaba által összeállított laudációval kívánunk áldott, tartalmas és egészségben töltött nyugdíjas éveket kolléganőnknek. „Áldás, békesség!

Szeretettel köszöntünk minden jelenlévőt a magam és az érmelléki református kántorok közössége nevében. Egy ritka és szép alkalom ez a mai ünnepi délután, hiszen egy szolgatársunk, nt. Botos Magda tiszteletes

asszony, kántornő nyugdíjba vonulását ünnepelhetjük. Itt, a szalacsi református templomban szeretnénk köszönteni énekszóval, ahol három évtizedet szolgált kántor-kórusvezetőként. Hálával a szívünkben mondunk köszönetet az Úristennek ő érette, az elvégzett szolgálatokért, s azért, hogy ilyen szolgatársat, munkatársat ismerhettünk meg, akitől tanulhattunk alázatot, szelidséget, kedvességet, tisztességet és testvéri szeretetet.

Botos Magda példakép lehet sokunk számára, hiszen megtett életútja tanúsítja, hogy lélek szerint élte meg a szolgálatait. A Szentírásban erre utalást Pál apostolnak a Galáciabeliekhez írt levelében, az 5. rész 22. versében találunk, ahol így szól Istennek igéje: „A lélek gyümölcse szeretet, öröm, békesség, türelem, szívésség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás.” Úgy gondolom, ezek az erények, tulajdonságok jellemezték és jellemzik nyugdíjba vonuló szolgatársunkat is, akinek Istentől gazdagon megáldott, egészségben eltöltött hosszú, boldog nyugdíjas éveket kívánunk nagyon sok szeretettel, tiszta szívből.”

OROSZ OTÍLIA VALÉRIA egyházkerületi zenei előadó

Kültelkiek nyárbúcsúztató kirándulása Sóvidéken

A nyár utolsó hétvégéjét kirándulással töltötte a Szatmár-kültelki Református Egyházközség presbitériuma, nőszövetsége és családtagjaik, összesen 45 személy. Régóta készültek már egy olyan közösségépítő együttlétre, ahol nemcsak egymásra figyelhetnek, de lelkileg is megerősödhetnek.

Kirándulásunk pénteken kezdődött, Isten igéjét olvasta a lelkipásztor Mózes második könyvéből, kiemelve a 8. rész 19. versét: „Isten uja ez”, amely figyelmeztette egykoron a fáraót és Egyiptom népét, és aki ma minket a tenyerén hord, és befedez mindenkor.

Utunkat Ő irányította mindvégig. Első állomásunk a Tordai-hasadék volt. a földrajzi csodáról röviden informálódunk, és kellemes sétát tettünk, majd folytattuk az utat Parajd felé, közben csodáltuk az erdélyi dombokat, és kántornőnk irányításával új énekeket tanulhattunk. Mondanom sem kell, hogy miért választottuk úti célunk fő állomásának épp ezt a települést.

Kora délután érkezünk a Csátári panzióba, s nagyon meleg fogadtatásban volt részünk. Szilveszter Zsuzsanna és kolléganője, Melinda fülig érő mosollyal az arcukon várták csapatunkat, majd egy rövid eligazítás után elfoglaltuk szálláshelyünket. Ezt követően felfedeztük a község utcáit. Nem mintha nem jártunk volna már ott, de most más volt: nem volt zsongás, tolongás, és érezhetően volt valami csend, ami mintha beszélt volna. Világá kürtölte az emberi

mulasztást, hisz már évtizedekkel korábban jelezték, hogy lépni kell, tenni kell a bányá megmentéséért. Az emberek és az árusok, akikkel szóba elegyedtünk, beszámoltak a tavaszi eseményekről és az azóta eltelt időszakról. Volt, aki bűnbánóan azt mondta, hogy ennek be kellett következnie, mert sok árus évtizedeken át nem mindig a „parajdi sötét” kínálta a felcímkézett csomagban, és ebből sokan meggazdagodtak. Persze kifelé hallgattak, közösségen belül pedig irigykedtek vagy civakodtak. Minket most ez a sóminősítés nem érdekelt, úgy éreztük, hogy nekünk annyi ásványkincset kell vennünk, amennyit elbír a busz. Bármilyen legyen a katasztrófa lelki vagy emberi oka, egy dolgot tudunk: a próbák az emberi élet erősítését, az összefogást szolgálják, és mi, alföldi emberek imádkozunk, hogy a helyzet megoldódjon, és

az erdélyi Sóvidék újra feléledjen. A finom vacsora után játék, dézsázás és baráti beszélgetés következett.

Másnap szabad programként lehetett strandolni, sétálni, túrázni, megcsodálni a lepkekiállítást vagy éppen kipihenni a késő nyár fáradalmait. Este nótáztunk, és felcsendültek a szatmári és tövisháti népdalok bezengve a Tanórok kis utcát. A vasárnapi áhítat után Székelyudvarhely felé vettük az irányt, megcsodáltuk a mini Erdély parkot, leróttuk kegyeletünket és meghallgattuk Nagy Béla testvérünk szavát a Szejkézfürdőn és Farkaslakán, vásároltunk korondi kerámiát, majd Szovátára érkezünk. Estére egészségben hazaértünk, lelkünk megtelt sok élménnyel, szívünk hálával, hogy Isten kegyelme megtartott bennünket.

ILONCZAI ZSOMBOR

A presbiter mint a református egyház őrállója

AZ ŐRÁLLÓ KÉPE A BIBLIÁBAN

A református egyház életében a presbiter nem csupán választott tisztségviselő, hanem lelki és közösségi őrálló. A Szentírásban gyakran találkozunk az őrálló képével: olyan ember ő, aki a város falain állva figyel, és ha veszélyt lát, időben jelez a közösségnek. Az őrálló felelőssége óriási volt, mert a város biztonsága múlt rajta. Ez a bibliai kép a lelki őrállásról ma is érvényes – a különbség csupán annyi, hogy a presbiterek nem kőfalakon, hanem a gyülekezet lelki életének falai mellett állnak.

Ezékiel próféta könyvében az Úr így szól: „Emberfia! Őrállóvá tettelek népem számára. Ha szót adok a szádban, figyelmeztetned kell őket.” (Ez 3,17). Az őrálló tehát nem hallgathat: ha Isten szól, tovább kell adnia a figyelmeztetést. Ugyanez a küldetés adatik a presbiternek is: figyelni, imádkozni, és szólani, amikor a gyülekezet lelki élete veszélybe kerül, vagy amikor erősítésre van szükség.

A presbiter tehát nem csupán szervező, döntéshozó vagy adminisztrátor. Ő elsősorban lelki őrálló: a gyülekezet tagjainak életére, örömeire, terheire figyel, imádságban hordozza őket, és készen áll arra, hogy bátorítson vagy intsen, ha a helyzet úgy kívánja.

A PRESBITERI SZOLGÁLAT BIBLIAI ALAPJAI

Az Újszövetségben a presbiter szó a görög „presbyteros” kifejezésből ered, amely idősebb embert, tekintélyt, lelki vezetőt jelent. Pál apostol több helyen ír a presbiterek feladatáról. A Timóteushoz és Titushoz írt leveleiben részletes eligazítást ad arra nézve, hogy milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie annak, aki presbiterként szolgál: legyen feddhetetlen, józan, tisztességes, vendégszerető, tanításra alkalmas, nem iszákos, nem erőszakos, hanem szelíd, békességszerető.

Péter apostol így buzdítja a presbitereket: „Legeltessétek az Isten közöttetek levő nyáját, gondot viselve rá, ne kényszerből, hanem önként, ne nyereszkedésből, hanem készségesen; ne is úgy, hogy uralkodtok a rá bízottakon, hanem úgy, hogy példaképei legyetek a nyájnak.” (1Pt 5,2–3). Ez a szakasz világossá teszi, hogy a presbiter szolgálata pásztori jellegű: nem uralkodás, hanem szolgálat, nem parancsolgatás, hanem példaadás.

A presbiter tehát a gyülekezet pásztora a lelkész mellett. Míg a lelkész elsősorban az igehirdetés és a sákramentumok kiszolgáltatásának feladatát végzi, addig a presbiter a mindennapokban áll a testvérek mellett: látogat, bátorít, tanácsol, példát mutat.

A PRESBITÉRIUM KIALAKULÁSA A REFORMÁTUS EGYHÁZBAN

A reformáció korában Kálvin János Genfben különösen nagy hangsúlyt fektetett

arra, hogy a gyülekezet irányítása ne csak a lelkész feladata legyen, hanem világi vezetők is részt vállaljanak benne. Így alakult ki a presbitérium intézménye, amely a lelkipásztor mellett a gyülekezet közösségi életét szervezi és felügyeli.

Magyarországon a 16–17. században a református egyházban szintén megszilárdult a presbitérium rendszere. A presbiterek nemcsak a gyülekezeti döntésekben vettek részt, hanem a közösség lelki és erkölcsi életének őrei lettek. Az elmúlt évszázadok során a presbiterek gyakran a gyülekezet legtekintélyesebb tagjai voltak: tanítók, gazdák, iparosok, akik életükkel példát mutattak, és közösségük ügyét szívükön viselték.

A PRESBITER MINT ŐRÁLLÓ A KÖZÖSSÉGBEN

A presbiter elsődleges feladata az őrállás. Ez több területet is magában foglal:

- 1. Lelki őrállás** – figyelni arra, hogy a gyülekezet hite erősödjék, hogy az igehirdetés gyümölcsöző legyen, hogy senki se sodródjék el a közösségtől. Ez a fajta őrállás elsősorban imádságban történik. A hűséges presbiter rendszeresen hordozza imáiban a gyülekezet tagjait, a lelkészt, a fiatalokat, az időseket, a betegeket.
- 2. Községi őrállás** – a presbiternek szembe van arra, hogy észrevegye a rászorulókat, a magányosokat, a peremre szorítottakat. Ő az, aki megszólítja a templomban ritkán megjelenőket, aki bekopog az idős testvérhez, aki észreveszi a gyászoló fájdalmát.
- 3. Híd szerep** – a presbiter kapcsolatot teremt a gyülekezet tagjai és a lelkipásztor között. Sokszor ő az, aki elviszi a lelkésznek a hírt a betegről, a segítségre szorulókról, vagy éppen ő az, aki a lelkész szavát közvetíti a közösség felé.

A MAI KOR KIHÍVÁSAI

A 21. században a presbiterek szolgálata még nagyobb jelentőséget nyer. A világ gyorsan változik, a hit gyakran háttérbe szorul, a keresztyén értékeket megkérdőjelezzik. Ebben

a környezetben különösen fontos az éber, imádságos szívű őrállók jelenléte.

- **Szekularizáció:** sokak életéből hiányzik a hit, az egyházi közösség. A presbiter feladata, hogy személyes példájával megmutassa, a keresztyén élet ma is érték és erőforrás.
- **Családok válsága:** válások, széteső kapcsolatok, nehézségek. A presbiter tanácsával, példájával, imádságával segíthet.
- **Digitális világ:** az online tér rengeteg lehetőséget, de veszélyt is rejt. A presbiternek feladata, hogy a fiatalokat segítse eligazodni ebben a világban, és felhívja a figyelmet a lelki veszélyekre.
- **Társadalmi feszültségek:** a békességre törekvő, szeretetteljes magatartás a presbiter egyik legfontosabb tanúságtétele.

Az őrálló tehát nemcsak a veszélyeket veszi észre, hanem a lehetőségeket is: mikor kell megszólítani egy fiatalot, mikor kell megvigasztalni a gyászolót, mikor kell bátorítani a szolgálatot.

LELKI ÉPÜLÉS ÉS PRESBITERI ÖNNEVELÉS

A presbiternek nemcsak másokra kell figyelnie, hanem saját lelki életére is. Őrállóként nem állhat üres kézzel a falon. Ezért fontos a folyamatos lelki épülés.

- **Imádság:** a presbiternek személyes imádságban kell hordoznia a közösséget. Ez nem hivatal, hanem szeretetszolgálat.
- **Igeolvasás:** a Biblia ismerete nélkül nem tud igazán tanácsolni, bátorítani.
- **Tanulás:** ma már sok lehetőség van presbiteri képzésekre, konferenciákra, tanulmányokra. Ezek segítik, hogy a presbiter felkészült legyen.
- **Közösség:** a presbitérium nem egyéni hősök gyülekezete, hanem testvéri közösség, amelyben egymást erősítik a tagok.

BÁTORÍTÁS JELENLEGI ÉS LEENDŐ PRESBITEREKNEK

Kedves Testvérem! Ha presbiter vagy, ne feledd: az Úr téged állított őrállóként a gyülekezet falára. Nem vagy egyedül – Ő ad erőt, bölcsességet és szeretetet a szolgálathoz. Ha pedig még csak fontolgatod a presbiteri tisztséget, tudd, hogy ez nem rang, hanem meghívás a legszebb munkára: vigyázni Isten népére. „Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.” (Jel 2,10).

Az életfa gyökere és teteje, avagy nincsenek véletlenek

Minden a Teremtő irányításával történik ebben a világban. Azért is Neki adunk hálát, hogy augusztus 31-én ünnepi istentiszteleten a vendégünk volt Balázs D. Attila író, újságíró, a többi közt az Elrabolt Hungária című történelmi album társszerzője.

Az új kenyér alkalmából megtartott úrvacsorás istentiszteletre különleges ajándékkal érkezett. Az 1920-as évek előtti képeslapgyűjteménye egyik igazán egyedi darabjának nagytárat mását adta át a gyülekezetnek. Ez a képeslap a pelbárhidai református templomot örökítette meg 1911-ben. Azért különleges ez a lap, mert eddigi ismereteink szerint egyetlen példány maradt meg belőle.

Ezek a képek segítenek a híreket felénk árasztó közegben elcsendesedni. Fon-

tos, hogy ne csak információink legyenek a minket körülvevő világról, hanem ismerjük az igazságot is. Érték az évszázadokon keresztül élő közösség, melyet jelképezhet egy közel ezeréves templom is. Az igazán maradandó azonban a megélt szeretet. Közhelesnek tűnik ez, mégis igaz: ahol gondolkodni egymásra, ahol igyekeznek gondoskodni egymásról, ahol tisztelik egymást, ott az utódok valami elrabolhatatlant kapnak örökségül, mely a legnehezebb időkben is szárba szökkenhet, és életet, jó gyümölcsöt teremhet.

Köszönjük Balázs D. Attilának, hogy ajándékával és Kárpát-medencei szinten végzett munkájával is emlékeztet minket jövőbe, az életfa tetejére mutató gyökereinkre.

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF LEVENTE

FRICSKA

Vágyódás Isten után

Egy őszi napon egy holló beszélget egy fiatal fecskével. A holló így szól:

– Látom, hosszú útra készülsz. Hová indulsz?

– Itt mindig hidegebb lesz és megfagyhatok – hangzik a fecske válasza. – Melegebb vidékre megyek.

A holló nagy bölcsen gúnyolódik:

– Emlékezzél csak származásodra. Alig két hónapja jöttél a világra. Honnan tudod, hogy egyáltalán létezik egy melegebb vidék, mely a közeledő tél idejére befogad?

A kis fecske így felel:

– Az, aki a szívembe oltotta a vágyat a melegebb tájak után, nem tévedhet. Én hiszek neki és elindulok.

SZENTMÁRTONI MIHÁLY

